

31.01.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**31 Ocak 2023
Salı**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

31 Ocak 2023 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİK

— Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 28/12/2022 Tarihli ve 2019/10514 Başvuru Numaralı Kararı
— Anayasa Mahkemesinin 28/12/2022 Tarihli ve 2022/73725 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARI

— Yargıtay 4. Hukuk Dairesine Ait Karar

DANIŞTAY KARARLARI

— Danıştay İkinci Dairesine Ait Kararlar

Türk-İş: Açlık sınırı ilk aydan asgari ücreti aştı, gıda enflasyonu yeniden üç hane

Türk-İş tarafından hazırlanan 'Açlık ve Yoksulluk Sınırı' araştırmasına göre, Ankara'da yaşayan dört kişilik bir ailenin "gıda için" yapması gereken asgari harcama tutarındaki artış bir önceki aya göre yüzde 9,02 oranında gerçekleşti. Son on iki ay itibariyle değişim oranı yüzde 108,57 oldu. 8 bin 864 lira olarak ölçülen açlık sınırı ilk aydan 8 bin 506 lira olan asgari ücreti ilk aydan aştı.

Türk-İş gıda enflasyonu yeni üç haneye çıktı. Türk-İş tarafından hazırlanan Açlık ve Yoksulluk Sınırı Ocak 2023 araştırmasına göre, Ankara'da yaşayan dört kişilik bir ailenin "gıda için" yapması gereken asgari harcama tutarındaki artış bir önceki aya göre yüzde 9,02 oranında gerçekleşti.

Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) 8 bin 864 liraya çıktı.

Gıda harcaması ile giyim, konut, kira, elektrik, su, yakıt, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarı yani yoksulluk sınırı 28 bin 874 lira olarak belirlendi.

Bekâr bir çalışanın 'yaşama maliyeti' ise aylık 11 bin 556 liraya yükseldi.

Araştırmaya göre Ankara'da yaşayan dört kişilik bir ailenin "gıda için" yapması gereken asgari harcama tutarındaki artış bir önceki aya göre yüzde 9,02 oranında gerçekleşti.

Son on iki ay itibariyle değişim oranı yüzde 108,57 olurken 12 iki aylık ortalamalara göre değişim oranı yüzde 109,77 olarak hesaplandı.

Suni tohumlama ile verimlilik artırılıyor

Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürlüğünce 2020 yılında başlatılan "Etçi ve Kombine Irkların Yaygınlaştırılması Projesi" kapsamında manda ırkının süt ve et verimini artırmak amacıyla Samsun'da suni tohumlama gerçekleştiriliyor.

Tarım ve Orman İl Müdürü İbrahim Sağlam, manda üretimiyle ön plana çıkan Bafra ilçesinde üreticileri ziyaret etti. Proje kapsamında 2020-2022 yıllarında 530 mandaya suni tohumlama yapıldığına dikkati çeken Sağlam, geçen yıl proje bütçesinden 725 doz İtalyan manda sperması alındığını anlattı. Hayvancılık desteklemeleri kapsamında suni tohumlamayla doğan malaklar için ilave 500 lira destekleme verildiğini vurguladı.

EYT düzenlemesi Meclis'te: İşverene 500 lira prim desteği

EYT ile ilgili kanun teklifi, Meclis Başkanlığına sunuldu. AK Partili Akbaşıoğlu, düzenleme konusunda açıklamalarda bulundu.

Emeklilikte Yaşı Takılanlar (EYT) yasa teklifi TBMM Başkanlığı'na sunuldu. 4 maddelik yasa teklifine göre, prim gün sayısını ve çalışma süresini dolduranlar kendi mevzuatı çerçevesinde yaş şartına takılmadan emekli olma hakkına sahip olacak. Başka bir ifade ile 8 Eylül 1999 Çarşamba günü Resmi Gazete'de yayımlanan 4447 sayılı kanunda kadın ve erkek sigortalılar için o tarih itibarıyla (prim günü, sigortalılık süresi, yaş) kademeli bir emeklilik takvimi öngörülmüştü. Yani 8 Eylül 1999 dahil olmak üzere, o tarih itibarıyla sigortalılık süresine bağlı olarak 5 bin ve 5975 gün arasında değişen prim günü ve 20-25 yıl sigortalılık şartı getirilmişti. Yaş şartı ise erkeklerde 44-58, kadınlarda ise 40-58 yaş şartı vardı. Bu teklif ile birlikte yaş şartı ortadan kaldırılırken, diğer kademeli geçiş hükümleri korunmuş oldu.

AK Parti Grup Başkanvekili Muhammed Emin Akbaşıoğlu düzenlediği basın toplantısında yasa teklifinin bu hafta Meclis Plan Bütçe Komisyonunda görüşüleceğini, en geç gelecek hafta çarşamba gününe kadar EYT'nin yasalaşmasını öngördüklerini söyledi. Akbaşıoğlu, 5 milyon vatandaşı ilgilendiren düzenleme çerçevesinde 2 milyon 250 bin kişinin 2023 yılında emeklilik hakkı kazanacağını belirtti. EYT düzenlemesi Resmi Gazete'de yayımlanmasının ardından yürürlüğe girecek. EYT düzenlemesi 8 Eylül 1999 (dahil) öncesi sigortalı olan çalışanlar için geçerli olacak.

5 puanlık indirim 500 liraya karşılık geliyor

EYT kapsamında emekli olup aynı işyerinde çalışmaya devam eden her bir çalışan için 5 puan prim indimi yapılacak. Yani, emekli olduktan sonra aynı iş yerinde 10 gün içerisinde tekrar işe başlayanlar için Hazine tarafından bugünkü ücretlere göre 500 liraya karşılık gelen 5 puanlık prim indirimi yapılacaktır.

Taşeron olarak çalışan ve daimi işçi statüsüne geçenler için zorunlu emeklilik ortadan kalkacak. Bu kapsamda çalışanlar ister emekli olacak isterse işine devam edebilecek. Akbaşıoğlu, "Bütün bakanlıklarda kamu kurum ve kuruluşlarında belediyelerde İl Özel İdareleri'nde buna bağlı şirketlerde taşerondan işçi kadrosuna geçen kardeşlerimiz bu konuda kapsam içerisinde. Zorunlu emeklilik söz konusu olmayacaktır. Kendi taleplerine bağlıdır. Yaş şartını kaldırıyoruz. Prim gün sayısı ve çalışma süresini dolduran taşerondan geçen arkadaşlarımıza çalışabilme imkanını kendilerine bırakıyoruz" dedi.

EYT'liler düşük maaş almayacak

Sosyal medya başta olmak üzere çeşitli yerlerde EYT'lilerin daha düşük maaş olmalarına ilişkin haberler yer aldığını hatırlatan AK Parti Grup Başkanvekili Akbaşıoğlu, bunların tamamen gerçek dışı ve asparagas haberler olduğunu söyledi. Akbaşıoğlu, "EYT'lilerin öyle farklı bir statüsü ve daha az maaş alma gibi bir durumu söz konusu değil. En düşük emekli maaşı 5 bin 500 liradır. Hiç kimse bunun altında maaş almayacak, üstünde tabii ki kendi durumuna kendi primine çalışma süresine göre mevcut yürürlükteki mevzuata göre hesaplanacak emeklilik maaşlarını almış olacaklar" dedi.

Destek için 10 gün içinde aynı yerde çalışma şartı

Meclise sunulan yasa teklifine göre, kanunun yürürlüğe girdikten sonra yaşlılık veya emekli aylığı bağlanacak olanlar yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde kendi mevzuatları çerçevesinde emekli aylığından yararlanacaklar. Yaşlılık ve emekli aylığı talebinde bulunarak ilk defa yaşlılık veya emekli aylığı bağlananlardan, emekli aylığı talebi nedeniyle işten ayrılış bildirgesi verilenlerin işten ayrılış tarihine takip eden 10 gün içerisinde en son çalışılan özel sektör işyerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya başladığı takdirde o tarihten itibaren sosyal güvenlik destek primi işveren hissesinin 5 puanlık kısmına isabet eden tutar Hazine tarafından karşılanacak. Sosyal güvenlik destek primi işveren hissesi indiriminden yararlanılan sigortalının işler ayrılması halinde, söz konusu sigortalıdan dolayı bu indirimden yeniden yararlanamayacak.

Bankacılık sektörünün kârı yüzde 366 arttı

Bankacılık sektörü 2022 yılında karını yüzde 366 artırarak, 433,5 milyar liraya yükseltti. Sektörün aralık ayında karı ise, yıllık bazda yüzde 152 artışla 44,4 milyar lira oldu.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) bankacılık sektörüne ilişkin Aralık 2022 verilerini açıkladı. Aralık 2022'de bankaların net karı 433 milyar 457 milyon lira olurken Aralık 2021'e göre yüzde 366,37 artış gösterdi. Aralık 2021'de bankacılık sektörünün toplam net karı 92.4 milyar lira seviyesindeydi.

BDDK verilerine göre, Aralık 2022 döneminde sektörün, aktif büyüklüğü 14 trilyon 344 milyar 402 milyon TL olarak gerçekleşti. Sektörün aktif toplamı 2021 yılsonuna göre 5 trilyon 128 milyar 939 milyon TL arttı. Aralık 2022 döneminde en büyük aktif kalemi olan krediler 7 trilyon 580 milyar 668 milyon TL, menkul değerler 2 trilyon 370 milyar 22 milyon TL hesaplandı.

2021 yılsonuna göre sektörün toplam aktifli yüzde 55,7, krediler toplamı yüzde 54,7, menkul değerler toplamı da yüzde 60,5 artış gösterdi. Bu dönemde kredilerin takibe dönüşüm oranı yüzde 2,10 oldu.

Bankaların kaynakları içinde, en büyük fon kaynağı durumunda olan mevduat 2021 yılsonuna göre yüzde 67,1 artışla 8 trilyon 861 milyar 858 milyon TL'ye yükselirken 2021 yılsonuna göre özkaynak toplamı yüzde 97,1 artışla 1 trilyon 407 milyar 74 milyon TL'ye çıktı. Aralık 2022 döneminde sektörün dönem net kârı 433 milyar 457 milyon TL, sermaye yeterliliği standart oranı ise yüzde 19,46 seviyesinde bulunuyor.

IMF küresel ekonomik büyüme hızının bu yıl yavaşlamasını bekliyor

Uluslararası Para Fonu (IMF), Türkiye ekonomisinin bu yıla ilişkin büyüme tahmininin yüzde 3 olarak korunduğunu, ülke ekonomisinin 2024 yılında da yüzde 3 büyüyeceğini öngördü.

IMF, Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nu "Düşük Büyüme Ortamında Enflasyon Zirveye Ulaşıyor" başlığıyla güncelledi. Raporda, enflasyonla mücadele için merkez bankalarının faiz artırımlarının ve Rusya'nın Ukrayna'da başlattığı savaşın ekonomik faaliyeti baskılamaya devam ettiği belirtildi.

Çin'de Kovid-19'un hızla yayılmasının 2022'de büyümeyi yavaşlattığına işaret edilen raporda, ancak yakın zamanda yaşanan normalleşmenin beklenenden daha hızlı bir toparlanmanın yolunu açtığı aktarıldı.

Riskler aşağı yönlü olmaya devam ediyor ancak hafifledi

Raporda, risk dengesinin aşağı yönlü olmaya devam ettiği ancak olumsuz risklerin geçen yıl ekim ayında yayımlanan rapordan bu yana hafiflediği kaydedildi.

Yaşam maliyeti krizinin olduğu bir dönemde çoğu ekonomide önceliğin enflasyonu sürdürülebilir şekilde düşürmek olduğu vurgulanan raporda, daha sıkı para politikası koşulları ve daha düşük büyüme potansiyeli finansal ve borç istikrarını etkilerken makroihtiyati araçların devreye alınması ve borçların yeniden yapılandırma çerçevelerinin güçlendirilmesinin gerektiği aktarıldı.

Raporda, mali desteğin artan gıda ve enerji fiyatlarından en çok etkilenenleri hedeflemesi ve geniş tabanlı mali yardımların geri çekilmesi gerektiği belirtildi.

Büyüme tahmini yukarı yönlü revizyona rağmen tarihsel ortalamanın altında

Raporda, dünya ekonomisinin 2022'de yüzde 3,4 büyüdüğü tahmin edildiği, büyüme hızının 2023'te yüzde 2,9'a düşmesinin ardından 2024'te yüzde 3,1'e çıkmasının beklendiği kaydedildi.

IMF, Ekim 2022'de yayımladığı raporda, küresel ekonominin 2022'de yüzde 3,2, 2023'te yüzde 2,7 ve 2024'te yüzde 3,2 büyüyeceğini öngörmüştü.

Raporda, bu yıla ilişkin büyüme tahmininde yapılan yukarı yönlü revizyona rağmen büyüme hızının tarihsel ortalama olan yüzde 3,8'in altında kaldığı bildirildi.

Küresel enflasyonun ise 2022'deki yüzde 8,8 seviyesinden 2023'te yüzde 6,6'ya ve 2024'te yüzde 4,3'e düşmesinin beklendiği ancak enflasyonun hala yüzde 3,5 olan salgın öncesi seviyelerinin üzerinde olduğu kaydedildi.

ABD ve Avro Bölgesi ekonomisinin 2023 yılı büyüme tahminlerinde yukarı yönlü revizyon

IMF'nin raporunda, ülkelerin güncellenen büyüme tahminleri de paylaşıldı. Buna göre, ABD ekonomisinin 2023 yılına ilişkin büyüme tahmini yüzde 1'den yüzde 1,4'e çıkarıldı. Ülke ekonomisinin 2024 yılı büyüme tahmini de yüzde 1,2'den yüzde 1'e çekildi.

Avro Bölgesi ekonomisinin bu yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 0,5'den yüzde 0,7'ye yükseltilirken, 2024 yılı tahmini yüzde 1,8'den yüzde 1,6'ya revize edildi.

Daha önce bu yıl yüzde 0,3 küçülmesi öngörülen Almanya ekonomisinin büyüme tahmini yüzde 0,1'e çıkarılırken, benzer şekilde bu yıl yüzde 0,2 daralması beklenen İtalya ekonomisinin büyüme tahmini de yüzde 0,6'ya yükseltildi.

Fransa'nın 2023 yılı büyüme tahmini yüzde 0,7 olarak korunurken, İspanya'nın büyüme beklentisi yüzde 1,2'den yüzde 1,1'e çekildi.

Gelecek yıla ilişkin büyüme tahminleri de Almanya için yüzde 1,5'ten yüzde 1,4'e, İtalya için yüzde 1,3'ten yüzde 0,9'a ve İspanya için 2,6'dan yüzde 2,4'e düşürüldü. Fransa ekonomisinin gelecek yıla ilişkin büyüme tahmini ise yüzde 1,6'da sabit bırakıldı.

Daha önce bu yıl yüzde 0,3 büyümesi öngörülen İngiltere ekonomisinin 2023'te yüzde 0,6 küçülmesinin beklendiği kaydedildi. İngiltere ekonomisinin 2024 yılı büyüme tahmini ise yüzde 0,6'dan yüzde 0,9'a yükseltildi.

Söz konusu revizyonlarla gelişmiş ülkeler grubuna yönelik büyüme beklentisi 2023 yılı için yüzde 1,1'den yüzde 1,2'ye çıkarılırken, 2024 için yüzde 1,6'dan yüzde 1,4'e düşürüldü.

Çin'in bu yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 5,2'ye yükseltildi

Yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ülke ekonomilerinin büyüme tahminlerine de yer verilen rapora göre, Çin'in bu yıla ilişkin ekonomik büyüme beklentisi yüzde 4,4'ten yüzde 5,2'ye yükseltildi. Çin ekonomisinin 2024 yılı büyüme tahmini ise yüzde 4,5 olarak korundu.

Hindistan ekonomisinin bu yıla dair büyüme beklentisi yüzde 6,1'de ve gelecek yıla ilişkin büyüme tahmini de yüzde 6,8'de sabit tutuldu.

Daha önce bu yıl yüzde 2,3 küçüleceği tahmin edilen Rusya ekonomisinin ise 2023'te yüzde 0,3 büyüyeceği öngörüldü. Rusya ekonomisinin 2024 yılı büyüme tahmini de yüzde 1,5'ten yüzde 2,1'de çıkarıldı.

Bu revizyonlarla yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ülke ekonomilerine yönelik büyüme beklentisi, 2023 için yüzde 3,7'den yüzde 4'e çıkarılırken, 2024 için yüzde 4,3'ten yüzde 4,2'ye çekildi.

Türkiye ekonomisinin 2023 yılı büyüme tahmini yüzde 3 olarak korundu

IMF'nin raporunda, Türkiye ekonomisinin bu yıla ilişkin büyüme tahmini de yüzde 3 olarak korunurken, ülke ekonomisinin 2024'te de yüzde 3 büyüyeceği öngörüldü.

Türkiye ekonomisinin 2022 yılı büyüme beklentisi ise yüzde 5,5 olarak belirlendi.

IMF geçen yıl ekim ayında yayımladığı raporda Türkiye ekonomisinin 2022'de yüzde 5 büyüyeceğini öngörmüştü.

Vatandaş kredi kartında ‘limitleri’ zorluyor

Haftalık ortalama harcama tutarı ilk kez 100 milyar liranın üzerine çıkarken, kart bakiyesinin bireysel kredilerdeki payı %30’a dayandı.

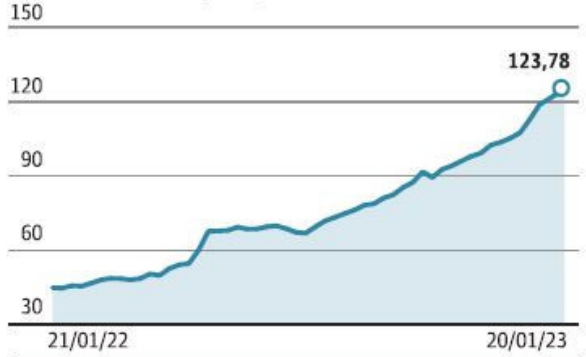

Tüketiciler kredi kartı harcamalarına hız verdi. Merkez Bankası verileri 4 haftalık ortalamada kartlı harcamaların 100 milyar lirayı aştığını gösterirken BDDK verileri bireysel kredi kartı harcama stok büyüklüğünün tüketici kredilerindeki payının yüzde 30’a dayandığını ortaya koydu.

Kartlı harcamalar
4 haftalık ortalama (bin TL)

Bireysel kredi kart
harcama artış seyri (%)

Türkiye’de son dönemde tüketici kredilerinde yaşanan hızlı artışın yanı sıra banka ve kredi kartı harcamaları da rekor kırdı. Merkez Bankası verilerine göre banka ve kredi kartı harcamaları 4 haftalık ortalamada 100 milyar 85 milyon 182 bin liraya yükseldi.

Yıllık artış ise yüzde 150'yi aştı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu verilerine göre de bireysel kredi kartı borcu stoku 20 Ocak haftasında 460.6 milyar lira ile geçen yılın aynı haftasına göre yüzde 123,78 artış gösterdi. Uzmanlar Merkez Bankası'nın politika faizi indirimleriyle kredi kartlarına getirilen faiz sınırının tüketiciler için borçlanmayı cazip hale soktuğunu dile getirerek herhangi bir faiz politikası değişiminde ise hanehalkı borçluluğunun ve bunun iç talebe etkisinin ağır olacağına dikkat çekti.

Merkez Bankası faiz üst limiti geriledi

Merkez Bankası'nın Ağustos 2022'de başladığı politika faizi indirimleri sonrasında bankaların kredi kartı işlemlerinde uygulayabilecekleri azami faiz oranları da düşüş geçti. Politika faizi indirimleri öncesi yüzde 1,80 olan kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami akdi faiz oranı eylülde yüzde 1,73'e, ekimde yüzde 1,63'e, kasımda yüzde 1,5'ye ve aralıkta ise yüzde 1,36'ya geriledi. Kredi kartı işlemlerinde gecikme faiz oranı da ağustostaki yüzde 1,74 oranından eylülde yüzde 1,68'e, ekimde yüzde 1,60'a, kasımda yüzde 1,5'ye, aralıkta ise yüzde 1,39'a indi. Kredi kartı faizi şu an yüzde 1,36, gecikme faizi oranı da yüzde 1,39 seviyesinde. Buna karşılık ihtiyaç kredisi faizleri ise yüzde 30 seviyelerindeki yüksek seyrine devam ediyor.

Merkez Bankası verilerine göre banka ve kredi kartı harcamaları son haftalarda hızlı bir yükseliş eğilimine girdi. Yeni yılın etkisiyle de 30 Aralık 2022 haftasında 116.1 milyar lira ile rekor kıran haftalık kartlı harcamalar 4 haftalık ortalamaya göre bakıldığında ise 20 Ocak haftası itibarıyla 100.1 milyar liraya geldi. Geçen yılın aynı döneminde 4 haftalık ortalamaya göre kartlı harcama miktarı sadece 39.6 milyar lira seviyesindeydi. Merkez Bankası kartlı harcama verileri hem bireysel hem de ticari kartlardaki harcamaları içeriyor.

Tüketici kredileri içindeki payı yüzde 30'a dayandı

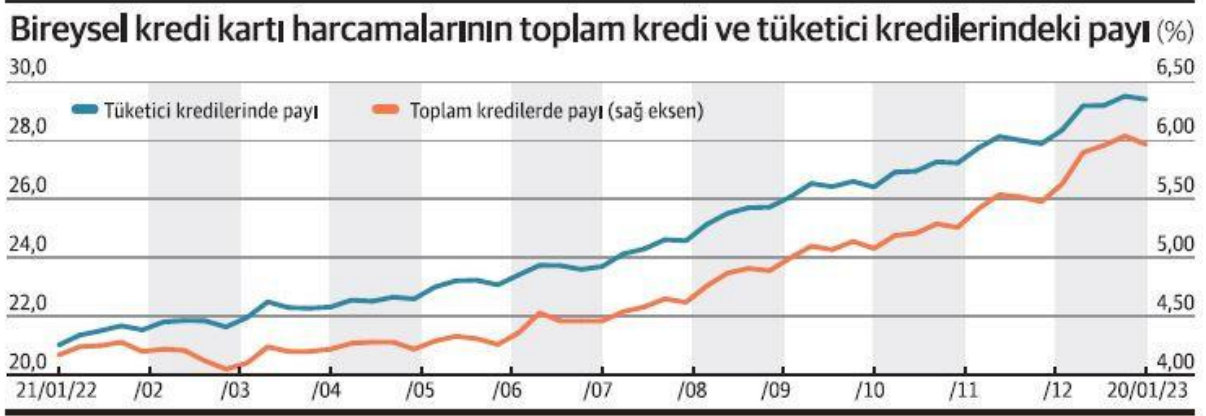
BDDK verileri ise bireysel kredi kartı harcamalarını ortaya koyuyor. Verilere göre 20 Ocak haftasında bireysel kredi kartı harcamaları stok seviyesi 460.6 milyar liraya yükseldi ve bu geçen yılın aynı haftasına göre yüzde 123,78 artışa işaret ediyor. Bireysel kredi kartı harcamaları stok miktarındaki geçen yıla göre artış da Ağustos 2022 başından bu yana hız kazanmış durumda. Aralık 2022'ye gelindiğinde ise bireysel kredi kartı harcamaları stok miktarında yıllık artış yüzde 100'ü aştı. Bu artış aynı zamanda bireysel kredi kartı harcamalarının hem tüketici kredileri içinde hem de toplam krediler içindeki payını da hızla yükseltti. Geçen yıl 21 Ocak 2022 haftasında bireysel kredi kartı harcamalarının toplam tüketici kredileri içindeki payı yüzde 21 seviyesinde bulunuyordu. Bu yıl 20 Ocak haftasına gelindiğinde bu pay yüzde 29,41'e yükseldi ve bir yılda neredeyse 9 puanlık artış yaşandı. Yani paydaki artış yüzde 40 seviyesinde oldu.

Toplam krediler içinde bireysel kredi kartlarının payı da yükseldi. Geçen yıl 21 Ocak haftasında bireysel kredi kartı stokunun toplam kredi stoku içindeki payı yüzde 4,17

seviyesinde bulunuyordu. Bu yıl 20 Ocak haftasında ise bu pay yüzde 5,97 ile yüzde 6'ya ulaştı. Yani toplam krediler içindeki payında yüzde 43,2'lik artış oldu.

İç talepte artış ithalatı destekliyor

Piri Reis Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu, öncelikle iç talepte canlanma anlamına da gelen bu gelişmenin beklentilere paralel olduğunu düşündüğünü dile getirdi. Aslanoğlu, şunları söyledi: "Zamlı maaşlar ağırlıklı olarak şubat başında ödeneceği için gelir artışı beklentisi ile nakit dışı talebin güçlendiğini görüyoruz. Diğer önemli bir neden; kümülatif olarak enflasyonun artmaya devam etmesi, kredi kartı harcamaları ve tüketici kredileri gibi nominal büyüklükleri arttırıyor. Enflasyon beklentileri ile öne alınan bir talep de söz konusu. Bu gelişmeler, baz etkisi dışında talep enflasyonu riskini arttırıyor. Bir diğer risk de iç talebin daha çok ithalatı desteklemesi ve dış açığın artmasıdır."

Aynı hızla artarsa tüketici aşırı borçlu olur

Bankacılık uzmanları tüketicilerin kredi kartı faizindeki üst limitin geldiği noktayı ve bu seviyelerden borçlanmayı optimal değerlendirdiklerini dile getirerek asgari ücret zammı sonrası yükselen kredi kartı limitleriyle birlikte bu taraftan harcama yapmanın oldukça avantajlı duruma geldiğini belirtti. Kredi kartını kullanmanın daha kolay olduğunu ve tüketicilerin artık kredi kartlarını kredili alışveriş şeklinde kullanmaya başladıklarını söyleyen bankacılık uzmanı, düşük faiz ve yüksek enflasyon beklentisinde taksitli alışveriş imkanının tüketicileri cezbedtiğini dile getirdi. Bankacılık uzmanı enflasyondan korunmak için tüketicilerin ihtiyaçlarını öne çektiğini kaydederek şu an hanehalkı borçluluk seviyeleri çok yüksek olmasa da bu hızla borçlanma devam ettiğinde hanehalkının aşırı borçlu hale geleceğine dikkat çekti. Uzmanlar, kredi kartı harcamalarının yanı sıra yüksek faiz oranına rağmen tüketici kredilerinin de hızlı arttığına işaret ederek bunun iç talebi ve buna paralel büyümeyi de artıracak bir faktör olduğunu vurguladı. Ancak uzman, faiz politikasında normalleşme olduğu ve faizlerin yükselmesi halinde hanehalkının bu yeni durumu yüksek borçlu olarak karşılayacağına dikkat çekerek yüksek borçlu tüketicinin faizden daha fazla etkileneceğini ve iç talebe etkisinin de büyük olacağını dile getirdi. Uzman, kredi kartı harcamalarında artış bu hızla giderse çok ciddi seviyelere ulaşabileceği uyarısını da yaptı.

Ortak Politikalar Mutabakat Metni açıklandı

Altılı Masa, “Ortak Politikalar Mutabakat Metni”ni ATO Congressium’da düzenlenen programla açıkladı. Yapısal dönüşüm politikalarından oluşan 9 ana başlıkta, toplam 2 bin 300’den fazla vaat yer aldı.

Altılı Masa, “Ortak Politikalar Mutabakat Metni”ni ATO Congressium’da düzenlenen programla açıkladı. Türkiye Varlık Fonu’nun kapatılması, Cumhurbaşkanlığı bünyesinde kurulan ofislerin lağvedilmesi, Cumhurbaşkanlığının ankaya Köşkü’ne taşınması ve itibar harcamalarının sınırlandırılması gibi sembolik değeri yüksek olan vaatler salondan büyük alkış alırken ortak metinde CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlı’nun, iktidara geldikleri ilk hafta yeniden imzalama sözü verdiği İstanbul Sözleşmesi’nin adının geçmemesi dikkat çekti. Buna karşın İYİ Partili mit zlale, programdaki konuşmasında bu eksikliği “İstanbul Sözleşmesi yaşatır” diyerek tamamlama yolunu tercih etti.

CHP, DEVA, Demokrat Parti, Gelecek Partisi, İYİ Parti ve Saadet Partisi’nin genel başkanları ile CHP’li 11 büyükşehir belediye başkanının da katıldığı programda yapısal dönüşümler 9 ana başlıkta toplandı. “Hukuk, Adalet ve Yargı”, “Kamu Yönetimi”, “Yolsuzlukla Mücadele, şeffaflık ve Denetim”, “Ekonomi, Finans ve İstihdam”, “Bilim, AR-GE, Yenilikçilik, Girişimcilik ve Dijital Dönüşüm”, “Sektörel Politikalar”, “Eğitim ve ğretim”, “Sosyal Politikalar” ile “Dış Politika, Savunma, Güvenlik ve G Politikaları” başlıklarının yer aldığı ortak metinde 2 bin 300’n üzerinde vaat yer aldı.

Programda CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Faik Öztrak, DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı İbrahim Çanakcı, Demokrat Parti Ekonomik İşler Başkanı Bülent Şahinalp, Gelecek Partisi Politika İzleme Kurulu Başkanı Feridun Bilgin, İYİ Parti Genel Başkan Yardımcısı Ümit Özlale ve Saadet Partisi Ekonomik ve Sosyal İşler Başkanı Sabri Tekir sırayla ortak metnin farklı başlıklarına dair detayları paylaştı.

Ortak metinde; milletlerarası sözleşmelerden gerçi çekilme yetkisini sadece Meclis'e veren bir anayasal güvencenin sağlanması, Cumhurbaşkanının veto ve kararname çıkarma yetkisine son verilmesi, Cumhurbaşkanına 7 yıllığına 1 dönem seçilme sınırı getirilmesi, çoklu baro sistemine son verilmesi, TRT ve Anadolu Ajansı'nın bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesine göre yeniden yapılandırılması, seçim barajının yüzde 3'e düşürülmesi, en az yüzde 1 oy alan siyasi partilere hazine yardımı yapılması, siyasi partilere açılacak kapatma davalarında Meclis izninin zorunlu hale getirilmesi, Türkiye Varlık Fonu'nun kapatılması, mülakat uygulamasına son verilmesi, KPSS ücretinin kaldırılması, enflasyonun 2 yıl içinde tek haneye düşürülmesi, 5 yılda en az 5 milyon ilave istihdam sağlanması, Merkez Bankası'nın yeniden Ankara'ya taşınması, itibar gerekçesiyle yapılan gereksiz harcamalara son verilmesi, Kanal İstanbul projesinin iptal edilmesi buraya ayrılan kaynağın tarımsal sulama projelerine ayrılması, YÖK'ün kaldırılması ile okul öncesi eğitimin zorunlu hale getirilmesi ve zorunlu eğitimin 1+5+4+3 şeklinde düzenlenmesi gibi vaatler yer aldı.

Programı izlemek üzere salondaki yerlerini alan katılımcıların çoğunluğu, Çankaya Köşkü'ne, israfa, kamuda hısım ve akrabalara ayrılan kadrolara, mülakatlara, Cumhurbaşkanlığı bünyesinde kurulan ofislere, Cumhurbaşkanlığının kullanımındaki uçaklara dair vaatleri alkışlarla destekledi.

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ METİNDE YER ALMADI

Ortak metinde Saadet Partisi dışında Altılı Masa'yı oluşturan tüm partilerin desteklediği İstanbul Sözleşmesi'nin adının geçmemesi dikkat çekti. Sözleşmenin adı metinde geçmese de İYİ Partili Ümit Özlale konuşmasında "Bütün uluslararası sözleşmelere geri döneceğiz. Biliyoruz ki İstanbul Sözleşmesi yaşatır" ifadelerini kullandı.

Meslek liseleri üzerinden çok emeğinin kullanılmasına karşı çocuk hakları savunucularından tepkiler gelse de ortak metinde mesleki ve teknik okulların öncelikle organize sanayi bölgelerinde, ticaret ve turizm alan ve merkezlerinde, tarımsal işletmelerin bulunduğu yerlerde kurulacağına dair bir vaat de yer aldı.

Türkiye Yolsuzluk Endeksi'nde son 10 yılın dibinde: Ülke yokuş aşağı gidiyor

Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 2022 Yolsuzluk Algı Endeksi'nde 180 ülke arasında 101. sırada yer alan Türkiye, 2013'ten bu yana 48 basamak gerileyerek son 10 yılın en düşük puanını almış oldu. Uluslararası Şeffaflık Örgütü Türkiye Temsilcisi Oya Özarslan, endeksi hangi kıstaslarla belirlendiğini anlatarak, son 10 yılı "Türkiye'nin yokuş aşağı gitme süreci" diye değerlendirdi.

Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün (Transparency International) 2022 Yolsuzluk Algı Endeksi verileri açıklandı. Türkiye, 36 puanla endekste yer alan 180 ülke arasında 101. sıraya yerleşti.

Geçen yıl açıklanan 2021 yılına ait endekste Türkiye, 38 puanla 96. sırada yer almıştı. Buna göre Türkiye son bir yılda iki puan kaybederken ülke sıralamasında beş basamak daha geriledi. Tayland, Sri Lanka, Sırbistan, Peru, Panama, Kazakistan, Ekvador ve Arnavutluk ile aynı sıraya yerleşti.

Türkiye, açıklanan endeksle birlikte son 10 yılın en düşük puanını almış oldu.

'TÜRKİYE'NİN YOKUŞ AŞAĞI GİTME SÜRECİ'

2013 yılına ait endekste 50 puanla dünya genelinde 53'üncü sırada yer alan Türkiye, 10 yılda önemli ölçüde gerileyerek 48 basamak birden düştü. Bu aynı zamanda endeks açıklandığından bu yana Türkiye'nin aldığı en düşük puan oldu. Türkiye, endeksin ilk açıklandığı 2012'de 49 puanla 54. sırada yer alıyordu.

Yolsuzluk Algı Endeksi 2022 Raporu'nu DW Türkçe'ye değerlendiren Uluslararası Şeffaflık Örgütü Türkiye Temsilcisi Oya Özarslan, son 10 yılı "Türkiye'nin yokuş aşağı gitme süreci" olarak nitelendiriyor. Türkiye'nin 10 yılda 14 puan kayıpla 48 ülkenin daha gerisine düştüğünü vurgulayan Özarslan'a göre bu tablo, Türkiye'de yolsuzlukla mücadele için herhangi bir adım atılmamasıyla ilişkili.

Uluslararası Şeffaflık Örgütü Türkiye Temsilcisi Oya Özarslan

AFRİKA KRALLIĞI LESOTO, TÜRKİYE'Yİ GEÇTİ

Geçen yıl Türkiye ile aynı puanı paylaşan Sahra-Altı Afrika'da küçük bir krallık olan Lesoto, son bir yılda Türkiye'nin bir basamak üzerine çıkarken Arjantin ve Brezilya Türkiye'den iki basamak yükseldi. Türkiye sahip olduğu 36 puanla ayrıca Kosova, Kolombiya, Etiyopya, Tanzanya gibi ülkelerin de gerisinde kaldı.

Türkiye 2020 Endeksi'nde ise yolsuzluk algısında 40 puanla 180 ülke arasında 86'ncı sırada yer alıyordu.

Yolsuzluk Algı Endeksi uzmanlar ve iş insanlarının görüşlerine dayanarak 180 ülkeyi kamu sektöründe algılanan yolsuzluk düzeylerine göre sıralıyor. Toplamda 13 bağımsız veri kaynağına dayanan endekste yolsuzluk, 0 ila 100 arasında derecelendiriliyor. Buna göre, 0 yolsuzluğun çok yoğun olduğu, 100 ise tamamiyle yolsuzluktan arınmış ülkelere işaret ediyor.

Endekste yer alan 180 ülkenin ortalaması ise 43. Türkiye, elde ettiği puanla genel ortalamanın altında kalırken yolsuzluğun çok yoğun olduğu ülkelere iki adım daha yaklaştı.

YOLSUZLUK VE OTORİTERLİK ARASINDAKİ KISIR DÖNGÜ

Geçen yıl Türkiye'nin de bulunduğu Doğu Avrupa ve Orta Asya grubundaki ülkelerin ortalama puanı ise 35 oldu. Bölge, Sahra Altı Afrika'dan sonra en düşük ortalama puana sahip. Yolsuzluk Algı Endeksi 2022 Raporu'na göre bu durum yüksek düzeyde yolsuzluk, siyasi istikrarsızlık, zayıflamış kurumlar ve -en uç durumlarda- şiddetli çatışmalarla yakından bağlantılı. Bölgede yer alan birçok hükümet demokratik

süreçleri baltaladığı, sivil alanı daralttığı ve medya özgürlüklerini kısıtladığı için yolsuzluk ve otoriterlik arasında kısır bir döngü var.

Rapora göre Türkiye'nin de demokrasisini ve hukukun üstünlüğünü ilerletmek için kuvvetler ayrılığındaki zayıflamayı ortadan kaldırması ve yolsuzluğun kovuşturulmasında nüfuzun kötüye kullanılmasını önlemek amacıyla daha güçlü bir yasal ve kurumsal yolsuzlukla mücadele çerçevesi oluşturması gerekiyor.

'TARAF OLDUĞUMUZ BÜTÜN SÖZLEŞMELERE UYUM PROBLEMİMİZ VAR'
Uluslararası Şeffaflık Örgütü Temsilcisi Oya Özarslan, Türkiye'nin OECD Mali Eylem Görev Gücü FATF tarafından gri listeye alındığını ve Avrupa Yolsuzlukla Mücadele Grubu (GRECO) tarafından yerine getirmesi gereken hususlar açısından sürekli uyarıldığını söyleyerek "Taraf olduğumuz bütün sözleşmelere uyum konusunda problemlerimiz var. Yani sürekli uluslararası kurumlardan uyarılar geliyor. Düşüşler bundan kaynaklanıyor. Birincisi bu. İkinci olarak herhalde medyanın durumunu söyleyebiliriz. Türkiye medya özgürlüğünde 180 ülke arasında 149. sırada" diyor.

'YARGININ SİYASALLAŞMASI ETKİ EDİYOR'

Türkiye'de yolsuzlukla ilintili herhangi bir konuyu yazan herhangi bir gazetecinin tazminat, ceza gibi hususlarla karşılaşmasının çok olağan hale geldiğini vurgulayan Özarslan, yolsuzluk haberlerinin ayrıca yolsuzluğa karıştığı iddia edilen kişinin kişilik hakları dolayısıyla engellendiğine dikkat çekiyor.

Yargının siyasallaşmasının yanı sıra Kamu İhale Kanunu'ndaki açık ihale sayılarının gittikçe düşmesinin de Türkiye'nin puanının düşmesinde etkili olduğunu belirten Özarslan, "Ayrıca kamu özel iş birliğinde verilen yükümlülüklerin çok yüksek olması ve bunların kamuoyuna açık olmaması, iktidara çok yakın şirketlere verilmesi gibi süregelen, neredeyse kırık plak gibi söylediğimiz şeyler var. Bunların hepsi zaman içinde uluslararası endekslere yansıyor" ifadelerini kullanıyor.

'MİLLET İTTİFAKI'NIN PLANI OLUMLU, VAATTE KALMAMALI'

AK Parti'nin yolsuzlukları engelleme savıyla iktidara geldiğine, ancak bu dönemde yolsuzluklarla ilgili çalışan meclis komisyonunun bile feshedildiğine dikkat çeken Özarslan, Millet İttifakı'nın dün açıkladığı mutabakat metninde yer alan yolsuzluk ve şeffaflıkla ilgili mücadele planını ise olumlu bulduğunu söylüyor.

Siyasi etik yasasının çıkarılması, Kamu İhale Kanunu'nun uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi, vergi cennetlerine giden paranın denetlenmesi, varlık barışı çıkarılmasına son verilmesi gibi vaatlerin yerine gelmesinin Türkiye'nin önünü açacağını ifade eden Özarslan, "Ancak şunu da bilmeleri gerekir ki sivil toplum iktidara gelen her partiyi, her grubu denetlemeye ve hesap verebilirliğini sağlamaya, bunu talep etmeye devam edecektir. Bunlar vaatte kalmamalı" ifadelerini kullanıyor.

NATO açıklaması: Ayrım yapmak adaletli bir tutum olacak

Bakan Çavuşoğlu, İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyelik süreciyle ilgili, "Sonuçta şimdi, sorunlu olan ülke ile daha az sorunlu olan ülke arasında ayrım yapmak bana göre adaletli bir tutum olacak. Biz Türkiye olarak eğer NATO ve bu ülkeler de böyle bir karar alırlarsa, bunu ayrı ayrı değerlendirebileceğimizi düşünüyoruz." açıklaması yaptı.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve Portekiz Dışişleri Bakanı Joao Gomes Cravinho yaptıkları görüşme sonrası ortak basın toplantısı düzenledi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, "(NATO'ya üyelik) Biz icabında Finlandiya'yla ilgili farklı bir mesaj verebiliriz. Finlandiya'yla ilgili farklı mesajı verdiğimiz zaman İsveç şok olacak. Ama Finlandiya'nın da aynı yanlışı yapmaması lazım." açıklamasına dair soruyu yanıtlayan Çavuşoğlu, "Cumhurbaşkanı'mızın açıklaması, sürecin başından beri gerek Sayın Cumhurbaşkanı'mızın gerekse benim dışişleri bakanı olarak yaptığımız açıklamaların bir teyididir." ifadesini kullandı.

Finlandiya ve İsveç'in NATO üyelik sürecinin başından beri Türkiye'nin Finlandiya ile daha az sorunu olduğunu vurguladığına işaret eden Çavuşoğlu, ancak gerek bu iki ülkenin gerekse NATO ve bazı NATO müttefiklerinin iki ülkenin üyelik sürecinin birlikte ilerlemesini istediğini söyledi.

"NATO'nun genişlemesine karşı değiliz"

Çavuşoğlu, Madrid'de imzalanan üçlü ahitnameyi anımsatarak, şöyle devam etti:

"O günden bu yana Finlandiya tarafından olumlu açıklamalar geldi ve Türkiye'ye yönelik yaptırımlar ile ilgili, savunma sanayi ürünlerinin ihracatındaki kısıtlamalar diyelim, daha doğrusu ihracat izinleri ile ilgili olumlu gelişmeler de olduğunu

söyleyebiliriz. Ama İsveç'teki gibi provokasyonlar da gerçekleşmedi. Orada da Finlandiya'nın üyeliğini engellemek isteyen radikal gruplar var. Sadece PKK iltisaklıları kastetmiyorum, onların kendi içinde de farklı ideolojilere sahip siyasiler de var, Fin siyasiler. Onlar da olmasını istemiyor.

Ama sonuçta biz Türkiye olarak NATO'nun genişlemesine karşı değiliz. Başından beri bugüne kadar üye olmak isteyen ülkelerin de üye olması gerektiğini de her toplantı vesilesiyle söyleyen bir ülkeyiz. Diğer NATO müttefikleri karşı çıkarken bile bunu her toplantıda hatırlatıyoruz, NATO'nun genişlemesi."

İkinci olarak da Türkiye'nin Finlandiya ve İsveç ile kategorik olarak problemleri olmadığını dile getiren Çavuşoğlu, "Üç, onların güvenlik endişesini anlıyoruz, meşrudur. Ama bugün NATO'nun belgelerinde iki tehdit var; birisi Rusya, bundan dolayı bir endişe duyuyorlar anlıyoruz ama diğeri de terörizm. Dolayısıyla Türkiye'nin endişelerinin de sadece anlaşılması yetmez karşılanması gerekiyor. İşte bu nedenle üçlü ahitnameyi imzaladık." dedi.

Çavuşoğlu, üçlü ahitnamedeki bu unsurlar konusunda İsveç'te anayasa değişikliği, kanun değişikliği gibi bazı adımlar atıldığına işaret ederek, "Ama somut olarak maalesef İsveç'in NATO üyeliğini engellemek isteyen grupların provokasyonları sayesinde geri adımlar var. Şimdi ahitnameye baktığınız zaman İsveç, PKK ve FETÖ gibi örgütlerin finans, para toplama yani aynı şekilde insan devşirme, aynı şekilde terör propagandası gibi adımlarını önleyecekti, şimdi önleyebiliyor mu? Bunlar üyeliklerini engellemek için her gün provokasyon yapıyor. PKK paçavralarıyla yapıyorlar. Bölücü başının posterleriyle yapıyorlar." değerlendirmesinde bulundu.

Ahitnamede bu tarz eylemlerin hepsinin engelleneceğinin taahhüt altına alındığını anımsatan Çavuşoğlu, şunları kaydetti:

"Sonuçta şimdi, sorunlu olan ülke ile daha az sorunlu olan ülke arasında ayırım yapmak bana göre adaletli bir tutum olacak. Biz Türkiye olarak eğer NATO ve bu ülkeler de böyle bir karar alırlarsa, bunu ayrı ayrı değerlendirebileceğimizi düşünüyoruz ve her zaman söylediğimiz gibi Sayın Cumhurbaşkanı'mız da 'Finlandiya konusunda İsveç'e göre daha farklı bir değerlendirmemiz olabilir' diyor. Ama öncelikle NATO'nun ve bu ülkelerin karar vermesi lazım.

Burada da bizim amacımız bu iki ülke arasında, yani bir ayırım yapmak falan değildir. NATO içinde de bir bölünme ya da burada bir boşluk oluşturmak da değildir. Bu tamamen endişelerimizin karşılanmasıyla ilgili objektif değerlendirme ve bunun sonucunda sergilenen bir tutumdur. Bu konuda da adil olmamız gerekiyor, o nedenle de Sayın Cumhurbaşkanı'mız gençlik toplantısında buna vurgu yapmıştır."

Bakan Çavuşoğlu, "Dün akşam Cumhurbaşkanı'mızın açıklamaları yayımlandıktan sonra Finlandiya Dışişleri Bakanı Pekka Haavisto ile de bu konuda bir değerlendirme yaptık telefonda." dedi.

Finlandiya: NATO'ya İsveç ile birlikte katılmayı istiyoruz

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, "Finlandiya'yla ilgili farklı mesajı verdiğimiz zaman İsveç şok olacak ama Finlandiya'nın da aynı yanlışı yapmaması lazım." açıklamasının ardından, Finlandiya Dışişleri Bakanı Haavisto, NATO'ya İsveç ile birlikte girmek istediklerini söyledi.

Finlandiya Dışişleri Bakanı Pekka Haavisto, NATO'ya İsveç ile ayrı ayrı değil birlikte katılmayı arzu ettiklerini bildirdi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, "(NATO'ya üyelik) Biz icabında Finlandiya'yla ilgili farklı bir mesaj verebiliriz. Finlandiya'yla ilgili farklı mesajı verdiğimiz zaman İsveç şok olacak ama Finlandiya'nın da aynı yanlışı yapmaması lazım." açıklamasının ardından Haavisto, bugün basın toplantısı düzenledi.

Haavisto, "Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın dün akşamki konuşmasından anlıyoruz ki Türkiye'de bizim NATO sürecimizi hızlandırmak yönünde bir görüş var." diye konuştu.

Finlandiya Dışişleri Bakanı öte yandan hala NATO'ya İsveç ile beraber üye olmayı arzu ettiklerini, son 10 ayda ittifaka katılım konusunda olumlu adımlar attıklarını belirterek, "İsveç, savunma ve dış politika alanında en yakın müttefikimiz." ifadesini kullandı.

"NATO üyeliğini beklemek için sabrımız var"

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklamasının ardından Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve İsveç Dışişleri Bakanı Tobias Billström ile görüşmeler gerçekleştirdiğini

31.01.2023

belirten Haavisto, üyeliklerinin onaylanmasının, NATO üyesi ülkelerin de yararına olduğunu kaydetti.

Haavisto, Türkiye'nin NATO üyeliklerini onaylaması için ne kadar bekleyeceklerine ilişkin soruya, "Buna sabrımız var. Bunun için de ABD, İngiltere ve Avrupalı müttefiklerimiz dahil birçok ülke bize güvenceler verdi. Bu da beklemek için iyi bir neden. Bu ülkeler, başımıza bir şey gelirse bekleme listesinde olduğumuz için yardımımıza koşacaklarını söylediler. Bu güvenlik taahhütlerini aldık. Tabii ki bunlar NATO'nun 5. Maddesi gibi değil ama bizim için çok önemli." yanıtını verdi.

Tarımda üretimden önce toprak ve su kullanımı planlanmalı

Ali Ekber YILDIRIM

31 Ocak 2023 Salı

Tarım Kanunu'nda yapılacak değişiklik ile ilgili daha önce çok ayrıntılı bir haber yazmıştım. Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi zaman zaman bu değişikliklerle ilgili bilgiler verdi. Ancak, kamuoyunda, tarımla ilgili örgütlerde bu çok tartışılmadı. Ülkenin yoğun gündeminde her zaman olduğu gibi tarım konusu kaynadı gitti. Oysa yapılmak istenen değişiklikler ülke tarımının geleceği için çok önemli.

Sektörün her kesiminden temsilcilerin yer aldığı ve en önemli tartışma, fikir platformlarından birisi olan Ulusal Tarım Gıda Birliği'nde yapılması öngörülen değişiklikler gündeme getirildi. Ulusal Tarım Gıda Birliği Kurucusu Kemal Berişler bu konuda çok kapsamlı bir yazı kaleme aldı. Yapılmak istenen değişiklikleri ve muhtemel sonuçlarını ele alan Kemal Berişler'in yazısını özetleyerek paylaşıyorum:

Planlamada eksikler ve yapılması gerekenler

“Yakın zamanda çıkarılması beklenen “Tarımda Planlama Reformu” yasa taslağı üzerinde Ulusal Tarım Gıda Birliği (UTGB) paydaşları arasında sürdürdüğümüz öneri ve değerlendirme çalışmasına ilişkin olarak görüşlerim:

Bu soruna ilişkin olarak, muhtelif sivil toplum örgütlerine, ayrıntılar üzerinden bir değerlendirme yapmaları ve yasanın maddelerine katkı sağlamak üzere öneri paketleri hazırlama talebi birçok yönden yanıltıcı bir yaklaşımdır:

Sürecin hazırlık aşmalarında ilişkin doyurucu bir bilgilendirmeden yoksunuz. İzlediğimiz kadarıyla yakın geçmişte bakanlık nezdinde bu tür bir çalışmanın izlerine rastlamıyoruz.

Böylesi bir ulusal düzeyde planlamanın başarılı uygulamalarının sürdürülebilir ve uygulanabilir olmasının temel koşulu olan veri ve envanter çalışmalarının yetersizliği, dağınıklığı açık bir gerçektir.

Süreci yönlendirecek alt yapı olarak il ve ilçeler düzeyinde bakanlık birimlerinin uzun yıllardır eylemli ve etkin bir çalışma ortamından uzaklaştırılarak sadece bürokratik işlemlere yönlendirilmesi, bu planlama sürecinde gerekli olan bilgili ve yetkin iş gücünün varlığı konusunu tamamen açığa düşürmektedir.

Sürecin toplumsal olarak ve sektör bileşenleri ile ilgili hiçbir demokratik, yaygın, yatay/dikey düzlemde bir ön çalışmaya rastlamadık.

Önceki projeler neden sürdürülemedi?

Bu dizgeleri daha ayrıntılı olarak uzatabiliriz, gerek görmüyoruz. Ezcümle gerek bakanlık bünyesinde daha önceden bu konuya altyapı teşkil edebilecek ve 2005 yılından itibaren sürdürülen Tarbil/Targel/Tarsey gibi birbirini tamamlayan uzun dönemli projelerin 2015 yılı Aralık ayından itibaren birden ve çalışmaların ciddiyetine karşılık olamayacak ilgisiz gerekçelerle teker teker yok edildiğini görüyoruz.

2018 yılının sonbaharından itibaren ise Semerat Holding adı altında geliştirilmiş bir saçmalık olarak nitelendirilebilecek bir projenin, yine dönemin Tarım Bakanı tarafından, tarımın kurtuluşu adına pazarlandığına şahit oluyoruz. Olay 2019 Mayıs'ında onay aşamasına geldiğinde, en üst düzey makam tarafından apar topar yok sayılıp ortadan kaldırılarak, bu tanımsız (!) ve arkasında hangi karanlık güçlerin bulunduğu bile belirlenemeden, tartışmadan gündemden silinip yok edildi.

Şimdi de 4 Mart 2022 de bakanlığa atanmış son Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Vahit Kirişçi, yaklaşık olarak iki ay kadar önce birdenbire kamuoyuna, "Tarımda Planlama" temel fikriyle, tüm tarımsal faaliyetlerin bakanlık tarafından yönetileceği, planlanacağı, emir komuta formatlı bir proje açıkladı. Proje, yasa taslağı haline getirildi ve pek yakında da yasalaştırılmak üzere meclis gündemine sunulacağı konuşuluyor. Yasa taslağı Sayın Bakan tarafından açıklandığı şekilden hayli yumuşatılarak hazırlanmış görünüyor, ilk açıklamalar çok daha radikal bir içerik gösteriyordu.

İnanılmaz bir yaşamsallıkta tüm toplumu, başta tüm üreticiler ve tüketiciler olmak üzere, bağlı bütün sektörleri fevkalade ilgilendiren bir konu ile karşı karşıya olmamıza karşın, içinde bulunduğumuz dönemin özgün koşulları nedeniyle, toplumumuzun son yıllarda büründüğü akıl almaz suskunluk ve aldırmazlığı birleşince bir kör kuyu sessizliği ile iş yasa yapıcıların insafına terk edilerek yepyeni bir safhaya dönüştü.

Katılımcı anlayışla tarımsal planlamanın gereklilikleri

Bu koşullarda akla gelen sorular ve ele alınması gereken konuları şöyle sıralayabiliriz:

1- Planlamaya temel oluşturacak alt yapı çalışmaları, planlamayı sürdürecekt ve yürütecek kadro, planlamayı uygulayacak üretici kitlesinin öznel ve nesnel hazırlığı.

2- Geçiş aşamasında karşılaşılabilecek sorunlar karşısında oluşacak olumsuz sonuçların nasıl çözümleneceği, toplumsal düzeyde yaşanma olasılığına karşı alınacak önlemler.

3- Planlama sürecinin en az 5 yıllık taslak projeksiyonunun ilgili sektör ve kurumlarla birlikte çalışılarak oluşturulması ve her aşamadaki somut adımların paylaşma ilişkilerinin tanımlanması.

4- Planlama aşamasına geçişten itibaren sürecin siyasi değişimlere maruz kalmaksızın, devlet mantığı ile, kesintisiz olarak sürdürülebilmesinin koşullarının yaratılması ve tanımlanması.

5- Endüstriyel tarım ürünleri, çok yıllık tarım ürünleri, tek yıllık tarım ürünleri, hububat ve bakliyat ürünleri, hayvancılık sektörü, et ve süt ürünleri, su ürünleri, orman ürünleri ve yönetimi bağlamında yürütülecek planlama süreçlerinin farklı ve/veya ortak uygulamalarının tanımı, bu alanlardaki çalışmalarda özelleşecek uzman ekiplerin merkezi ve yerel düzeyde nasıl eğitilip, oluşturulacağı.

6- Nakliye, depolama, tarımsal her türlü girdi, dağıtım, pazarlama, gıda sanayi vb. bağlı sektörlerin planlama süreçleriyle uyumlu davranma, intibak ve örgütlenme süreçlerinin planlama aşamalarına nasıl bağlanacağı, bu sektörlerdeki süreçlerin hangi kurumlarla koşut çalışmalar yürütüleceği ve eşgüdüm organları hakkında çalışmalar.

7- Yurt içi tüketim ve dış satım dengesinin nasıl oluşturulacağı, plan sorumluları ve akışı ile bölgesel, yerel ve bireysel çıkar çatışmalarının nasıl giderileceği, bu konudaki iletişim, sorun tespit ve çözüm mekanizmalarının hangi düzey ve etkinliklerde kurulabileceği.

8- İklim koşulları, çevre sorunları, doğa kirliliği ve bozulması vb. gibi konular ile planlama süreçlerinin uyumlu yürütülmesinde devlet ve sivil toplum örgütleri ile üretici tüketici kitleleri arasındaki ilişkilerin nasıl düzenleneceği.

9- Özellikle üreticiler nezdinde oluşacak çıkar çelişkilerinin, uyum sorunlarının hangi yasal mekanizmalarla kavranılıp, çözümler getirilmek üzere konuşlanacağı.

10- Gıda ve tarımsal ürünler sanayi firmaları ile üreticiler ve planlama otoritesinin hangi organlarla iletişim kurabileceği ve karar süreçlerine ortaklaşa olarak olumlu anlamda nasıl katılacakları.

11- Sözleşmeli tarım koşullarının dayatmacı bir emir komuta ilişkisi olmaktan nasıl çıkartılarak, hem toplum, hem çevre, hem de ekonomik ve üretim koşullarına uyumlu olarak nasıl örgütleneceği.

Bu girişimi yukarıda sıraladıklarımıza ek olarak, daha pek çok başlığın teker teker tüm bileşenler tarafından saptanıp katılımcı, kalıcı ve demokratik bir ortamda sürdürülebilir bir şekilde ve güncel siyasi, bireysel ya da kurumsal çıkarlara kurban edilmeksizin on yıllarca sürececek bir kararlılıkla; eğitim kurumları, dersler, kurslar vs. ile desteklenerek toplumsal düzeyde oluşturulacak bir davranış ve mentalite değışimini de hedefleyip genel bir yeniden yapılanmaya doğru örnek sosyal proje ve büyük bir toplumsal yürüyüşü başlatmanın fırsatı olarak kavramak gerekir.

Eğer bu girişim, kısa vadeli, popülist söylemler üzerinden hiçbir alt yapı hazırlığına sahip olmaksızın, paldır küldür ve iki aylık kısa sürede bir kaç demeçle geçiştirilip, yaptık oldu yöntemiyle uygulanmaya girişilirse -ki ne yazık ki şu anda görünüm böyle bir resim arz ediyor. Bu durum toplumsal bir cinayet olacaktır ve böylesine yoğun ve geniş sorunlarla boğuşan bu yapıyı karanlık bir geleceğe terk edip, tek çıkışımız olan “planlama” kavramının da harcanarak tüm anlam ve değerini yitirtip toplumun gündeminden silineceği bir durumun yolunu açar.”

Kemal Berişler’in görüşlerine katılırsınız veya katılmazsınız. Ama önemli bir çalışma yaparak tarımda üretim planlaması, Tarım Yasası’nda öngörülen değışiklikler hakkında önemli uyarılar içeriyo. Konunun tartişılmasında yarar var.

Tarımsal planlamadan önce yapılması gerekenler

Ulusal Tarım ve Gıda Birliği Kurucusu Kemal Berişler; tarımda ürün planlamasından önce yapılması gereken konuları ise şöyle sıralıyor:

- Rantı yüksek yerlerde, tarım arazilerinin imara açılması, (İstanbul, Mersin, Antalya, İzmir, Manisa gibi göç alan illerde) milyonlarca dekar birinci sınıf araziye yok ettiği gibi, kentsel kullanım için suya erişimi bile riske sokuyor. Göç veren illerdeki tarım arazilerini işleyecek insan kalmıyor. Bu bölgelerdeki araziler ya nadasa bırakılarak münavebeli işleniyor. Ya da uzun yıllar boş olarak kalıyor. Kanun değışikliği ile buna çözüm üretilmiyor. Ülke çapında, tüm illerin imar uygulamaları gözden geçirilerek, hangi arazinin yerleşime açılacağı planlaması yapılmalı.

- Organize sanayi bölgelerinin, hangi topraklarda yapılabileceği net bir şekilde ifade bulmalı, planlanmalı. İstanbul, İzmit ve Trakya bölgesinde sanayinin teşvik bulmasının kötü sonuçlarını yaşıyoruz. Manisa'daki organize sanayi bölgesi ve kent gelişim planlarının rant ve lojistik düşünülerek yapılması sonucu on binlerce dekar verimli araziye yok etti.

- Hayvansal üretim yapılacak alanlarda, arazi kullanım planı içinde yer almalı.

Bu konuda çalışma yapan akademisyenlerin ifade ettiği, çarpıcı bir örnek, Küçük Menderes vadisi. Süt ve besi hayvancılığının neden olduğu Nitrat kirliliği, (hayvansal dışkı ve idrar), yem bitkisi eksikliği, hayvanların su ihtiyacı (günlük hayvan başına 225-250 litre), dar alanda bu yoğunlukta hayvancılık sürdürülebilir değil. Süt ve et

hayvancılık için uygun İç ve Doğu Anadolu'daki yüz binlerce dekar çayır, mera bomboş duruyor. Bu konuda da arazi kullanım planlaması hayati önemdedir.

- Orman bölgelerinde arazi kullanım planı yapılmalı. Orman dışı bırakılıp, 49-50 yıl süreyle kiraya verilen orman arazileri ekolojik denge ve biyolojik çeşitliliği tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. Orman alanlarının maden ruhsatları ile delik deşik edilmesinin önüne geçilmelidir. Orman alanlarının da toprak kullanım planlaması da sürdürülebilir tarım için hayati önemdedir.

- Ülkemiz jeotermal kaynakları zengindir. Ne yazık ki jeotermal enerji ile, zirai üretim birlikte düşünmek yerine, jeotermal enerji ön plana çıkarılmıştır. Jeotermal sera ve jeotermal enerji santrallerinde toprak kullanım planlanması da yapılmalı.

- Bu çalışmaların ardından bitkisel üretim plan deseni kurgulanabilir.

Bakanlık yeni kanun değişikliği ile ne yapmak istiyor?

- Bakanlıkça belirlenen ürün ve ürün gruplarının üretimi için çiftçiler bakanlıktan izin almak zorunda, izin almayanlara ağır cezalar geliyor. Böylesi merkezi planlama, Sovyetler Birliği'nde ve Mao döneminde Çin'de yapılmış ve uygulanmıştır. Vahim sonuçlar doğurmuştur.

- Bakanlık tarafından belirlenen ürünler sözleşmeli olarak üretilmesi zorunlu hale geliyor. Sözleşmeli tarım, özellikle organik ürünlerin üretiminde 1986 yılından beri uygulanıyor. Zorunlu sözleşme, kimin yararına olacağı baştan belli gibi. Yandaş ve market zincirlerini avantajlı hale getirebilir.

- Desteklemeler Çiftçi Kayıt Sistemi yerine bakanlıkça belirlenen kayıt sistemleri ile verilecek. Milyonlarca dolar harcanarak kurulan, küçültüle, küçültüle çifti kayıt sistemine indirilen bir proje tamamen rafa kaldırılmış görülüyor.

- Lif, tohum ve sap üretimi ile tıbbi amaçlı kenevir yetiştiriciliği, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın iznine bağlı olacak, üretim kotasını Cumhurbaşkanı belirleyecek. Bu düzenleme ile her şeyin tek merkezden talimatla yapılacağı her cümlesinden haykırıyor.

- Üst üste 2 yıl ekilmeyen tarım arazileri bakanlıkça kiraya verilerek üretim yapılması sağlanacak. Arazi üzerinde üretim neden yapılmaz. Yetiştirilen ürünler üst üste para etmemiştir. Su sorunu vardır. Girdi fiyatları yüksektir. Ürün yetiştirme maliyetleri yüksektir. Teşvikler yetersizdir.

Serbest piyasa!(bizde ki tam vahşi) ekonomisi için de, yukarıdaki söylediklerinizin dışında, piyasadaki arz- talebi yönetecek mekanizmalara ihtiyaç var. Üretici birlikleri, stok kurumu, ürün borsacılığı, takas odası, vadeli işlemler olmadan olmaz. Olursa, şimdi yaşadığımız gibi olur.

Seçim sonrasının en 'tatlı telaşı' TL'nin hızla değerlenmesi olabilir

Alaattin AKTAŞ

31 Ocak 2023 Salı

✓ Seçimi yabancı yatırımcıya güven veren bir iktidar kazanır ve yabancı yeniden Türkiye'yi hatırlayıp bir an önce menkul kıymet almak için döviz getirirse, ister misiniz yaz aylarında Türk parasının çok fazla değerlenmesini önlemeye dönük tatlı bir telaş yaşayalım...

Başlıktaki “TL'nin hızla değerlenmesi” ve “bunun sorun oluşturması” ifadelerini yanlış yazdığımı düşünmüş olabilirsiniz. Türk parasının değer kazanması kavramına pek alışkın olmadığımız için, hele hele bunun sorun boyutuna varacağını pek düşünmediğimiz için seçim sonrasına ilişkin olarak dile getirdiğim bu ifade yanlış gibi gelebilir. Ama değil!

Millet ittifakının seçimi kazandığı takdirde bazı konularda ne öngördüğü çok önceden belliydi ve bu konuyu daha önce 20 ve 21 Eylül'de bu köşede ele almıştım.

Öngörülen şu:

Merkez Bankası gerçek işlevine dönecek.

Merkez Bankası gerçekten bağımsız çalışacak.

Tabii ki bu tek başına yeterli olmaz; seçimi kazandığı takdirde Millet ittifakının diğer politikalarıyla desteklenecek, güçlenecek bir Merkez Bankası göreceğiz.

Türkiye'nin şu anki en büyük sorunlarından biri yabancıların uygulanan ekonomi politikalarına güven duymaması. Bu yüzden hisse senedi piyasasından çıkıyorlar ya, bu yüzden ellerindeki iç borçlanma senetlerinin neredeyse tümünü sattılar ve yenisini faiz yüksek olsa bile almıyorlar ya...

Ama bize döviz lazım... O döviz bulamayınca ne yapıyoruz; başlıyoruz Rusya'dan, Körfez ülkelerinden borç almaya. Hani öyle uzun vadeli borç olsa bunlar, neyse. Swap anlaşmalarıyla günü kurtarmaya çalışıyoruz.

Merkez Bankası da gün geçmiyor ki yeni bir “**keşif**”te bulunmasın, yeni bir ekonomik icat çıkarmasın! O cepten bu cebe aktararak, ihracatçının ve turizm sektörünün dövizine el koyarak, yurtdışından getirilecek dövize prim vererek günü kurtarmaya çalışıyor. Kurtarıyor da... Baktı olmadı, yeni bir düzenleme yapıyor. Bu köşede dün de ayrıntılı olarak yazdığım gibi DTH dönüşümlü kur korumalı mevduat hesapları için faiz tavanını kaldırıyor. TL ile açılan KKM hesaplarının faizi en fazla yüzde 12 ama artık DTH ile açılan hesaplarda faiz sınırı yok.

Yeter ki DTH ile açılan KKM çözülüp dövize talep doğmasın, yeter ki DTH ile yeni KKM hesapları açılsın.

Şunun şurasında da seçime üç buçuk ay kalmış, kur buralarda tutulmaya çalışılıyor, bu gidişle tutulur da...

Seçim sonrasının “tatlı telaşı”!

Türkiye'ye döviz getirilmemesinin en temel nedeninin güvensizlik olduğu ortada. Dolayısıyla seçim sonrasında yabancıya güven veren bir iktidar işbaşına geldiği takdirde şimdi Türkiye'nin adını anmayan Batı sermayesi tutumunu tümüyle değiştirebilir.

İşte o zaman şimdi bize çok tuhaf gelen “**tatlı**” bir telaş söz konusu olabilir:

“TL'nin çok fazla değer kazanmasını önleme telaşı!”

Temel iktisat kuralıdır; istisnai durumlar hariç herhangi bir mal ya da hizmetin fiyatını arz-talep dengesi belirler. Türkiye'de döviz niye sürekli olarak yukarıyı zorluyor, bu çok açık. Arz yetersiz çünkü. İşte seçimden sonra döviz arzının hızla artması gibi bir gelişme olursa o tatlı telaş başlar.

Türk Lirasının değerinin çok oynaklık göstermesi, değer kaybetme kadar kazanma yönünde de, Türkiye ekonomisi için hiç de iyi sonuçlar doğurmaz, bu bir gerçek. Önemli olan paranın değerinin dengeli götürülmesi.

Seçimi Millet ittifakının kazanması halinde dün açıklandığı gibi israfa son verecek bir dizi adım atılacak. Bu adımlarla sağlanacak tasarruf Türkiye'yi düze çıkaracak boyutta tabii ki değil; ama bu adımlar önemli bir mesaj olacak. Örneğin Merkez Bankası'nın yeniden Ankara'ya taşınması da bir mesaj değeri taşıyacak. Bankanın bağımsızlığı da apayrı bir konu elbette.

Bütün bunlar yapılmaya başlandığında devlet iç borçlanma senetlerine ve hisse senetlerine yabancı yeniden ilgi gösterecek. Bu ilginin yoğunluğuna bağlı olarak neler yaşanacağı da belli...

Döviz arzında hızlı bir artış olacak ve Merkez Bankası'nın döviz tutabilme amacıyla şimdi uygulamakta olduğu önlemler birer ikişer terk edilecek. Çünkü bunlara gerek kalmayacak. Adeta sağdan soldan toplanan dövizle döndürülmeye çalışılan çark, kendiliğinden gelen döviz sayesinde sağlıklı bir şekilde dönmeye başlayacak.

Yabancı hemen gelir mi?

Şu söylenebilir tabii ki:

“Yabancı öyle hemen gelmez. Bir süre gidişatı gözler, ona göre karar verir.”

Kısmen doğru bu görüş; ama kısmen.

Hani **“Alırken kazanmak”** diye bir kavram var ya, yabancı yatırımcı bunu bilmiyor olabilir mi?

Türk menkul kıymetlerini almak istiyorsanız, ucuzken alacaksınız!

Menkul kıymet almak için döviz getireceğinize göre o döviz olabildiğince yüksek kurdan satacaksınız!

Dolayısıyla seçimden sonra TL'nin değerlenebileceğini, menkul kıymetlerin pahalalanabileceğini gözetken yabancı elini çabuk tutmak isteyecektir.

Kaldı ki bazı kararları vermek için de öyle uzun boylu düşünmeye gerek yok. Türk halkının döviz artışına dönük beklentisinin son dönemde nasıl tersine döndüğüne bakmak en iyi örnektir. Kur korumalı mevduat hesapları, döviz artışına endeksli olduğu halde son dönemde niye azalmaya başladı da bu azalmayı durdurmak adına DTH dönüşümlü hesaplar için faiz tavanı kaldırıldı. Adeta genlerimize işlemiş olan kur artışı beklentisi kırıldı da ondan. Vatandaş baktı ki kur aylardır artmıyor ve seçime kadar da pek artacağı yok, hemen KKM'yi terk etmeye başladı.

Dolayısıyla yabancı da menkul kıymetlerin fiyatının artacağını ve getirdiği dövizin daha çok TL etmeyeceğini gördüğü an Türkiye'ye dönecektir. İşte o an tatlı telaşın başlangıcı olacaktır.

Abdulkadir Selvi

Hani yalandı Meral Hanım

BAZI yazılar vardır ki zamanı bekler, bazı zamanlar vardır ki yazıyı bekler. Bu yazı da onlardan biri.

Önce Cumhuriyet gazetesi Ankara Temsilcisi Sertaç Eş'in 27 Ocak 2023 tarihli yazısından birkaç alıntı yapacağım.

Sertaç Eş, İYİ Parti tarafından 6'lı Masa'nın diğer ortaklarına sunulan öneriyi, "İYİ Partili kurmaylar tarafından hazırlanan ve 6'lı Masa partilerine sunulan öneriler, 'Cumhurbaşkanının tek yardımcısının olması ve güçlendirilmiş yetkileri olmalı, fiili başbakan olarak görev yapmalı' oldu" diye aktarıyor.

İYİ PARTİ HEYETİ

Sertaç Eş yazısının ilerleyen bölümünde ayrıntı veriyor.

"Cumhuriyet'in İYİ Partili kaynaklardan aldığı bilgiye göre bir partili heyet masada yer alan diğer partileri ziyaret ederek kendilerinin önerilerini sundu. Heyette, İYİ Partili İsmail Tatlıoğlu, Şenol Sunat, Ümit Özlale, Bahadır Erdem yer aldı. Akşener'in danışmanı Güven Sak'ın da hazırlanan öneriye önemli katkılarda bulunduğu öğrenildi. İYİ Partili kurmaylar tarafından hazırlanan öneri iki ana noktaya odaklanıyor. Buna göre seçimlerin kazanılması durumunda cumhurbaşkanının tek yardımcısının olması ve güçlendirilmiş yetkileri olmalı, fiili başbakan olarak görev yapmalı. Bu makam için de en uygun isim Meral Akşener" diyor.

Meral Hanım İYİ Parti'de bu isimlerden oluşan bir heyet kurulmadı mı? Eğer böyle bir heyet yoksa bu isimler hayali dersiniz, olur biter.

OY HAKKI KONUSU

Sertaç Eş, İYİ Parti'nin 6'lı Masa'daki oy hakkına ilişkin önerisini ise şöyle aktarıyor: "İYİ Parti'nin önerisine göre kararlar alınırken, İYİ Parti ve CHP genel

başkanları, oyları yaklaşık/eşit olduğu için ikişer oy hakkına, diğer parti genel başkanları ise birer oy hakkına sahip olacaklar.”

KÜBRA PAR'IN KULİSİ

Bir alıntı da Habertürk'ten Kübra Par'dan.“Meğer İYİ Parti kurmaylarından oluşan bir heyet geçtiğimiz günlerde tek tek liderleri ziyaret ederek geçiş süreci yol haritası taslağına dair çekincelerini ve önerilerini anlatmışlar.

Bahadır Erdem, Şenol Sunat, Ümit Özlale, Metin Ergun ve İsmail Tatlıoğlu'ndan oluşan heyet bu görüşmelerde, 6 parti liderinin cumhurbaşkanı yardımcısı olarak cumhurbaşkanının karar alma mekanizmasında doğrudan etkin olmasının çok başlılık yaratacağını, bunun da halk nezdinde soru işaretlerine yol açarak olumsuz bir hava estireceğini söylemişler. Ayrıca seçilecek olan cumhurbaşkanının geçiş süreci boyunca partisinden istifa etmemesini öngören maddenin de partili cumhurbaşkanı sisteminin devamı niteliğinde olacağını belirtmişler.”

YALAN DEMİŞTİ

İYİ Parti'nin bu önerisini yazdım. Ancak Meral Akşener, Murat Yetkin'e yaptığı açıklamada, “Bakın yanlış bilgi demiyorum, yalan diyorum. Birileri maalesef gazeteci arkadaşlarımızı işletmiş. Ne Sayın Kılıçdaroğlu'na ne Masa'daki diğer arkadaşlarımıza bu konuda değil talepte bulunmak, ima yollu bir şey söylemiş değilim” dedi.

Bu durumda hangisi yalan?

Murat Yetkin gibi tecrübeli bir gazeteci sanıyorum Akşener'e, “Bunların hangisi yalan?” diye sorar.

HANGİSİ YALAN SORUSU

26 Ocak'taki toplantıda yol haritası neden çıkmadı? İYİ Parti'nin bu önerisini diğer partiler kabul etmediği için olmasın?

BİRİNCİ MECLİS'TE Z KUŞAĞI İLE

HAFTAYA çok anlamlı bir mekânda başladım. 6'lı Masa'nın 'Ortak Politikalar Mutabakat Metni'ni açıkladığı saatlerde Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın düzenlediği bir program nedeniyle bir grup gençle Birinci Meclis'teydim. Tarihi mekânda Birinci Meclis'in havasını soludum. Gençlik ve Spor Bakanlığı 3 Şubat tarihine kadar 15 ilde 15 farklı temayla kış kampları düzenliyor.

TEMATİK KAMPLAR

Birinci Meclis'teki program, Diplomat Akademi Kampı olarak düzenlenmiş. Gaziantep'te Gastronomi, Van'da Mühendislik, Aydın'da Edebiyat, Samsun'da Gönüllülük Coğrafyası, Antalya'da Gönüllülük, Mersin'de Güzel Sanatlar, İstanbul'da Ekonomi, Kocaeli'de Dijital İletişim, Konya'da Arkeoloji, Sakarya'da Akıllı Tarım ve Çevre, Diyarbakır'da Medeniyet, Muğla'da Psikoloji, İzmir'de Felsefe, Erzurum'da Kış kampı gibi.

Z KUŞAĞI NASILMIŞ?

Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu konuşmasını yaparken gençlere dikkat ettim. Çok ilgililerdi. Z kuşağını bize hiçbir şeye ilgi duymayan tipler gibi gösteriyorlar. Hiç öyle değiller. Tam aksine ülke sorunlarıyla ilgililer. Diplomat kampına katılanları gördüm, gözleri ıslık ıslık parlayan gençlerdi.

KASAPOĞLU'NUN MEKÂN VURGUSU

Gençlik ve Spor Bakanı Kasapoğlu sözlerine, "Birinci Meclis'teyiz. Özellikle çok güçlü ilhama, manaya sahip bir mekândayız. Bu kürsü, bu oturduğunuz mekânlar, sıralar, her biri yaşayan bir tarih" diye başladı.

Birinci Meclis'teki çok çeşitliliği anlattı. Sonra sözü bugün Türkiye'nin diplomasideki yerine getirdi.

31.01.2023

“Ülkemizin diplomaside gücünü hep birlikte yaşıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Türkiye’nin bu anlamda gücünü artıran siyaset anlayışımız var” dedi.

Gençlik ve Spor Bakanı Kasapoğlu konuşmasını bitirdikten sonra bir süre gençlerle sohbet etti. Sonra Bakan aracın direksiyonuna geçti, Zafer Şahin, Fevzi Çakır ve Fazlı Şahan’la birlikte Ulus’un tarihi mekânlarına doğru bir yolculuk yaptık.

31 Ocak 2023, Salı

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Eski Türkiye'ye dönüş mutabakatı!

12 toplantının ardından henüz bir aday üzerinde anlaşamayan 6'lı Masa, **"yıkım mutabakatı"** üzerinde oybirliğiyle anlaştı.

"Ortak Politikalar Mutabakat Metni" adı verilen bu çalışma programı dün kamuoyuyla paylaşıldı. Bu metin hakkında söylenecek çok şey var. İlk dikkatimi çeken FETÖ ve PKK'ya göz kırılması oldu. Şaşırdım desem yalan olur. Mutabakata göre PKK'ya kaynak aktaran HDP'li belediyelere artık dokunulamayacak. PKK ile işbirliği içinde olan, yolsuzluk yapan belediyelere kayyum atanamayacak. 6'lı Masa, PKK'nın gönlünü alır da FETÖ'yü unutmaz mı? 15 Temmuz FETÖ ihanetinden sonra KHK ile kamudan uzaklaştırılan tüm Fetullahçılar da görevine iade edilecek.

FETÖ VE PKK'YI SEVİNDİRDİLER

Tahmin edeceğiniz gibi PKK'lılar ve FETÖ'cüler bu mutabakat metnini sevinçle karşıladılar.

Terörle mücadele, mavi vatan, milli savunma teknolojileri, yerli enerji kaynakları, yerli otomobil girişimleri gibi Türkiye'nin geleceğini ilgilendiren konularda ne düşündüklerini bilmiyoruz. Ama FETÖ ve PKK'ya göz kırpan bir mutabakatın bu meselelere yaklaşımını tahmin etmek zor değil. Zaten Kanal İstanbul dahil **tüm yatırımları durduracaklar**. Bunu da açık açık yazmışlar.

Askeri vesayet dönemlerini arzulayanların da ağızlarına bir parmak bal çalınmış. Kuvvet komutanları artık Milli Savunma Bakanı'na değil Genelkurmay Başkanlığı'na bağlanacakmış.

Bitmedi. Sağlık sisteminde atılan devasa adımları yok etmek de 6'lı Masa'nın hedefleri arasında. **Şehir hastaneleri de kapanacak**. Yine insanlar sabahın dördünde kamu hastanelerinde kuyruğa girmek zorunda kalacak.

TAM BİR KAOS METNİ

Ne yapacaklarına dair hiçbir şey söylememişler. Düzgün yürüyen, vatandaşın memnun olduğu her şeyi bozmayı ve yıkmayı hedefliyorlar. LGBT akımlarına karşı hoşgörülü olan **"İstanbul Sözleşmesi'ne geri dönüleceğini"** açıklamışlar. Bu maddenin altında da muhafazakâr olduğunu iddia eden SP lideri **Karamollaoğlu** ile GP lideri **Davutoğlu**'nun imzası var. Bunu kendi taraftarlarına nasıl açıklayacaklar merak ediyorum.

Milletin evi olan Beştepe Külliyesi'ni kapatıp köhne Çankaya Köşkü'ne taşınacaklarmış. Böylece eski Türkiye'ye dönüş projesi tamamlanmış olacak sanırım. Ülkeyi yönetmek gibi bir dertlerinin olmadığı çok açık. Aslında Türkiye diye bir meseleleri de yok. Bunların tek derdi, kendi koltuklarını garantiye alıp **ülkenin anahtarını küresel efendilerine teslim etmek**. Bu metin ülkeye kargaşa ve kaostan başka bir şey getirmez. Benim çıkardığım sonuç bu. Eğer başka sonuç çıkarırsa buyursun gelsin.